

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Fakulteten för naturresurser och
jordbruksvetenskap

Urbana värderingar – i hela landet?

– En analys av storstadssdiskurs i Dagens Nyheter 2014

Urban values – in the whole country?

– An analysis of big city discourse in Dagens Nyheter 2014

Marianne Blücker

Urbana värderingar – i hela landet?

- En analys av storstadskurs i Dagens Nyheter 2014

Urban values – in the whole country?

- An analysis of big city discourse in Dagens Nyheter 2014

Marianne Blücker

Handledare: Markus Gossas, Sveriges Lantbruksuniversitet,
Institutionen för stad och land

Examinator: Malin Beckman, Sveriges Lantbruksuniversitet,
Institutionen för stad och land

Omfattning: 15hp

Nivå: Grundnivå, G2E

Kurstitel: Självständigt arbete i landsbygdsutveckling

Kurskod: EX0523

Kursansvarig institution: Institutionen för stad och land

Program/Utbildning: Agronomprogrammet – landsbygdsutveckling

Utgivningsort: Uppsala

Publiceringsår: 2019

Upphovsrätt: Samtliga bilder i arbetet publiceras med tillstånd från upphovsrättsinnehavaren

Elektronisk publicering: <https://stud.epsilon.slu.se>

Nyckelord: Storstadskurs, stadsnorm, Dagens Nyheter, landsbygd, riksmidia

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Fakulteten för naturresurser och jordbruksvetenskap
Institutionen för stad och land

Sammanfattning

Storstadskuren är ett fenomen som är aktuellt i Sverige idag, där den större staden ses som normalt och platser som skiljer sig från dessa blir sedda som ”det andra”. Denna kvalitativa uppsats visar hur storstadskursen kan kännas igen i Dagens Nyheter under nyhetsåret under 2014, likväl som vilket motstånd mot den det går att finna i samma material. För att göra detta har inspiration dragits från kritisk diskursanalys. Analysen visar hur stad och landsbygd sätts som varandras motpoler, hur bilden av landsbygden målas upp och hur vi kan läsa av maktrelationen som bygger upp storstadskursen genom tidningens innehåll. Motståndet visas i form av igenkänning av fenomenet, rapporterade aktioner gentemot det och ifrågasättandet av det av artikelskribenter.

Nyckelord: Storstadskurs, stadsnorm, Dagens Nyheter, landsbygd, riksmidia

Abstract

Big city discourse is a phenomenon that is active in Sweden today, where the big city is seen as the normal and places that differ from them are seen as “the other”. This qualitative thesis shows how the big city discourse can be recognised in the Swedish newspaper Dagens Nyheter during the year of 2014 and what resistance that can be found in the same material. To do this, inspiration has been drawn from critical discourse analysis. The analysis show how city and countryside are constructed as opposites, how the picture of the countryside is drawn and how we can recognise the power relations that build the big city discourse through the material from the newspaper. The resistance to the big city discourse is shown through recognition of the phenomena, reported actions against it and questioning of it from the writers of articles.

Key words: Big city discourse, urban norm, Dagens Nyheter, countryside, rural area, national media

Innehållsförteckning

1	Introduktion	8
2	Syfte	9
3	Frågeställning.....	10
4	Teori, metod & avgränsningar.....	11
4.1	Definitioner	11
4.2	Storstadsdiskurs – mitt huvudkoncept.....	12
4.3	Kritisk diskursanalys	16
4.3.1	En teori	16
4.3.2	En metod	16
4.4	Metod för inhämtande av material och det kvantitativa perspektivet	18
4.5	Avgränsningar	19
4.5.1	Avgränsning av källor.....	19
4.5.2	Avgränsning av tid	20
5	Storstadsdiskursen – kan vi se den?	21
5.1	Bekräftande av enorstadsdiskurs.	21
5.1.1	Stad och landsbygd som motsatsord.....	21
5.1.2	Våra imaginära platser.....	23
5.1.3	...och de som befolkar dom.....	26
5.1.4	Landsbygden som "det andra".....	29
5.2	Motstånd mot Storstadsdiskurs	32
5.2.1	Igenkänning	33
5.2.2	Aktioner och ifrågasättande	34
6	Ett kvantitativt perspektiv.....	36
7	Utvecklingen sedan 2014.....	39
8	Slutord.....	40
	Referenser.....	41
	Refererade artiklar från Dagens Nyheter	43

Figurförteckning

Figur 1 Benämning av landsbygd.....	36
Figur 2 Benämningar av stad.....	36
Figur 3 Benämningssplats landsbygd.....	38
Figur 4 Benämningssplats stad.....	38

1 Introduktion

”DN ska vara det självklara valet för läsare, i hela landet, som är intresserade av samhällsfrågor, omvärld, kultur, och debatt. DN:s läsare är nyfikna, vetgiriga och har moderna, urbana värderingar.” (Dagens Nyheter, 2015)

”urban [-a'n] adj. –t –a. belevad, världsvan; storstadsmässig.” (Svenska Akademien, 2006)

Det första citatet ovan kommer ifrån DN:s egen publicistiska målsättning. Med största sannolikhet är tanken att citatet skall tolkas just som att de vill att deras läsare skall ha ”belevade och världsvana värderingar”, men det som slog mig vid läsandet var dubbeltydigheten i stycket. För hur kan storstadsmässiga värderingar vara självklara för människor i hela landet, när hela landet inte består av storstad?

Under mina år av studier inom området landsbygdsutveckling och all den kontakt som jag har haft med de arbetande inom mitt fält har jag gång på gång stött på begreppet *stadsnormen* när jag diskuterat landsbygdsutveckling med andra. En tolkning av Svenska Akademiens Ordboks beskrivning av ordet *urban* (se citat ovan) fungerar bra för att förklara ungefär vad begreppet går ut på; staden ses som platsen där du tjänar livserfarenheter och lever livet till fullt och landsbygden, som stadens motpol, blir då automatiskt en plats där du inte får dessa möjligheter och blir därmed mycket mindre attraktiv. Anledningen till att citatet ovan från Dagens Nyheter fångade min uppmärksamhet var därmed inte endast en ordmässig kuriositet; det blev snarare ett sådant direkt uttryck för en samhällstrend som jag var intresserad av att undersöka mer av. Det väckte frågan; (re)producerar våra rikstäckande medier detta tankesätt?

Dagens Nyheter (DN) grundades 1864 och har sedan dess kommit att bli en av Sveriges största och mest välkända dagstidningar (Nationalencyklopedin, 2015; ORVESTO, 2014). Tidningen är oberoende liberal och är ett dotterbolag till Bonnier AB (Nationalencyklopedin, 2015). Det är en rikstäckande tidning men som är producerad i Stockholm, och har majoriteten av sina läsare där och som specifikt säger sig vilja vara vår huvudstads mest lästa tidning, vilket gör att den kommit att ses mer och mer som en utpräglad storstadstidning (Dagens Nyheter, 2015; ORVESTO, 2014)

2 Syfte

Syftet med denna uppsats är att se hur storstadskursen tar sig uttryck i Dagens Nyheter under nyhetsåret 2014, vilken bild av Sveriges landsbygd som målas genom dessa uttryck och hur motstånd mot storstadskursen ser ut i samma material.

3 Frågeställning

- Hur framställs den svenska landsbygden i artiklarna?
- Hur kan denna framställning tolkas?

De ovanstående två frågorna är mina två huvudsakliga frågeställningar. Utöver dessa har jag använt mig att ett antal kompletterande frågor för att göra min analys. Dessa har centrerat kring de huvudteman som min analys av materialet är uppdelade efter. Först ställs frågan om texten innehåller någonting som bygger på eller agerar som motstånd mot storstadsnormen.

Vidare frågor som använts för att tolka artiklarna följer:

- Används stad och landsbygd som motsatsord?
- Går det att utläsa ett perspektiv där ett av orden, stad och landsbygd, blir läst som ”den andra”?
- Vilka huvudsakliga teman kan utläsas i beskrivningen av landsbygden?
- Hur kan dessa förhållas till konceptet storstadsnormen?
- Tas temat om storstadskursen upp? I så fall hur?
- Kritiseras storstadskursen? I så fall hur?

4 Teori, metod & avgränsningar

4.1 Definitioner

I och med att detta är en uppsats där ord och tolkning av språkanvändning är i fokus så kommer vi inte komma undan att göra en liten språklig verkstad för begreppen som kommer användas i denna uppsats. Även om stadsnormen är vanligt begrepp för det som jag ska tala om i denna uppsats så är det något av en felaktig beteckning. För att förklara detta så ska jag nedan presentera hur jag kommer använda mig av ordet norm och ordet diskurs i denna uppsats och hur de skiljer sig åt.

Diskurs kan sägas vara en världsbild. I denna blir relationer mellan platser, grupper eller annat påverkade av ett visst synsätt då denna världsbild blir omsatt i sociala praktiker, men som likväl påverkas av andra sociala praktiker. Få saker kan sägas existera i ett vakuum, men diskurser kanske minst av alla.

” For critical discourse analysts, discourse is a form of social practice which both constitutes the social world and is constituted by other social practices. As a social practice, discourse is in a dialectal relationship with other social dimensions. It does not just contribute to the shaping and reshaping of social structures but also reflects them.” (Jørgensen & Phillips, 2010, 61)

I citatet ovan så beskriver författarna diskursens komplicerade natur. Det är dock enklast att se den som en världsbild som är i en relation, där den påverkas av, och påverkar, andra sociala praktiker. En sådan social praktik är t.ex. normer.

Normer är ett besläktat begrepp med diskurs men skiljer sig i hur det tar sig uttryck. Även här handlar det ofta om något som blivit ”självlart” i ett socialt sammanhang, men normer är mer centrerat kring människors beteenden. Normer kan enkelt översättas till de förväntningar vi har på andras beteenden. Ett brytande mot en norm är generellt sett kopplat till olika former av social bestraffning, vilket kan ta form i allt från missnöjda blickar till rent våld. (Popitz, 2017)

Relationen mellan normer och diskurs kan därmed sägas vara att de har en påverkansrelation till varandra, men i grunden är det två olika begrepp som beskriver två olika fenomen. Att kalla begreppet som jag tänker analysera i denna uppsats för ”storstadsnormen” blir därmed missvisande, då det är en världsbild (diskurs), snarare än specifika beteenden (normer) som jag är ute efter att se speglingen av. Snarare skulle jag vilja kalla det en storstadsdiskurs, då det är en världsbild som gör storstaden till det självklara. Normer har självklart en plats i det här

sammanhanget också, men de kan sägas fungera på en mindre skala än diskursen. Det skulle kunna argumenteras att vissa normer skapas i relation till en storstadskurs och att denna sedan i sin tur kan påverkas av normerna.

Något jag även behövt reflektera över är om vi ska kalla det stadskurs eller storstadskurs. Skillnaden kan tyckas liten, och definitivt relativt beroende på var i världen man befinner sig, men är dock ganska viktig i den här kontexten. Det som dock tycks vara fallet, vilket kommer framgå, är att det fenomen som jag studerar har en känsla av ”större=bättre” som kanske mest korrekt skulle kunna kallas ”störrestadskursen”. Detta känns dock som ett ganska konfunderande begrepp att använda sig av, så jag har valt att använda storstadskursen då diskursen tycks centrera mer kring större städer än små.

4.2 Storstadskurs – mitt huvudkoncept

“The distinction between ‘urban’ and ‘rural’, between city and the country, is one of the oldest and most pervasive of geographical binaries.” (Woods 2011, 3)

Det första jag behövde göra för att kunna påbörja min undersökning var att se om det finns underlag för att säga att storstadskursen existerar. Medan det är allmänt erkänt att dikotomin stad och land existerar, poängterat av citatet ovan, finns det relativt lite material som nämner den som just storstadskursen i den akademiska litteraturen som jag hittat. Om jag söker efter konstruerade bilder av platser och uttryck för en binär, med skev maktrelation, så fanns det mycket mer att gå på. Jag kommer här förklara hur vi kan se storstadskursen som ett begrepp som existerar och vilken teoretisk bakgrund detta vilar på.

Grundtanken som begreppet bygger på är relativt enkel: att en geografisk plats kan tillskrivas värden och homogeniseras baserat på en idé.

När det kommer till stad och landsbygd blir det dock något mer komplext. För varken ”staden” eller ”landsbygden” är en specifik plats utan ett flertal. Dessa kan vara extremt varierande och färgade av sina lokala kontexter och detta har gjort att speciellt begreppet landsbygd har kommit att bli extremt svårdefinierat. Det finns en mängd definitioner men det finns inte någon egentlig enighet i det hela (Westholm, 2008). Samtidigt är det något som de allra flest nog skulle vilja påstå att de vet vad det är, något som man känner igen när man ser det. Trots att det finns

så många definitioner av landsbygd så är det just detta fenomen, som människor tycker sig veta vad det är, och som inte är baserat på en officiell eller sammanhängande definition utan snarare på en känsla eller en bild av vad landsbygden är, som jag vill komma åt i det här sammanhanget. För även om landsbygder självklart är fysiska platser där människor lever sina liv, så visar detta på att definitionen av vad en landsbygd är troligtvis är större än en enkel kalkyl över hur tätbefolkad en plats är, även om denna typ av kalkyler fortfarande kan sägas vara dominerande i officiella dokument (Se till exempel: Jordbruksverket, 2015; Eurostat, 2014).

I landsbygdsforskningen så finns ett gott exempel att dra från Woods (2011) där han beskriver hur relationen mellan den imaginära bilden av en plats och platsen själv ser ut. I boken beskriver han det som att det finns tre punkter att ta hänsyn till: faktiska materiella platser, människors levda erfarenheter och representationerna av platserna. Här menas då att självklart finns det fysiska platser som påverkar vår bild av vad landsbygd är, likväl erfarenheter som människor har från dessa platser men att dessa alltid står i relation inte bara till varandra utan även till hur platserna representeras.

”Avslutningsvis, när det gäller motiven för landsbygdsforskningen, så är landsbygden en levande kategori i många människors medvetande. Den återskapas som en del av vår identitet oberoende av om forskningen bidrar till den eller inte. Det är också ett skäl för forskare att ägna sig åt den” (Westholm & Waldenström, 2008, 6)

I ovanstående citat så pekar även här forskarna i artikeln ut hur landsbygden som koncept är en del av vårt medvetande och identitetsskapande. Enligt Woods (2011) och Cloke (2006) så är dessa inte endast sammanflätade med varandra i ett skapande av konceptet landsbygd utan är även påverkansfaktorer gentemot varandra. Den imaginära bilden av landsbygden som byggs upp och kommer till uttryck i form av olika typer av representation tar självklart inspiration från faktiska platser och upplevelser. Förhållandets påverkan går dock åt båda hållen och de former av representation som visas kommer även att påverka faktiska platser och människor genom att producera en bild av vad som bör vara och hända på en plats.

Jag utgår alltså från att ”staden” och ”landsbygden” idag symboliserar mer än endast befolkningstäthetssiffror. De tillskrivs värden som inte möjligen skulle kunna vara exkluderande ”stadsliga” eller ”lantliga” i verkligheten. En jämförelse kan göras med de värden som tillskrivs manligt och kvinnligt. Gällande värden tillskrivna kön finns det ett rikt

litterärt arv som förklarar hur detta kan se ut och gå till (Beauvoir, 2012; Larsson & Jalaka, 2008; Rose, 1993). Precis som att genus blir mer än det reproduktiva organet hos människor, blir platser här tillskrivna värden som inte nödvändigtvis är baserade på vad som faktiskt finns där. Detta att landsbygden skulle tillskrivas egenskaper på detta viset är inget nytt, då landsbygden har haft en historia av att på olika vis tillskrivas värden, som ofta har varit idylliserande (Short, 2006).

Om vi går tillbaka till jämförelsen med hur kön har tillskrivits egenskaper, så kan vi ta det ett steg vidare för att bygga argumentet för en existerande stadsnorm. För precis som det mellan genusen ”mannen” och ”kvinnan” existerar en binär maktrelation, kan det sägas att det även finns mellan ”staden” och ”landet” (jfr. Rönnblom, 2014). Detta har uppmärksammats av bland annat Eriksson (2011, s.62) som skrev:

”Stockholm blir ”vi” och andra delar av Sverige blir ”de andra”, med glesbygdsområden som Sveriges primära rumsliga interna andra (jmf Cloke & Little 1997).”

Det som Eriksson (2011) pekar ut är centralt då det visar obalansen i denna maktrelation. ”Staden” blir den maktsättande faktorn, jämför med ”mannen”, medan ”landsbygden” blir den som makten utövas över, jämför med ”kvinnan”. Så precis som att de Beauvoirs (2012) i det andra könet menar till att kvinnan blir förutsatt som den annorlunda i relation till mannen som ses som det ”normala” så kan en liknande jämförelse göras mellan stad och landsbygd. Här blir då landsbygden ”den andra platsen” som oftast i mångt och mycket definieras i sin relation med staden (något som det reflekteras över i bland annat: Cloke, 2006). Med detta är det inte sagt att det inte finns positiva beskrivningar och tendenser som tillskrivs landsbygden, men dessa blir även de åtskiljande faktorer som brer på tudelningen och därmed maktrelationen (Eriksson 2010).

Foucault (Lindgren, 2007; Foucault, 2002) beskriver makt som något som utövas genom kontrollen över sanningen. Om vilka värden som tillskrivs en plats bestäms av de som inte tillhör platsen kan dessa därmed sägas ha en maktposition över sagda plats. När landsbygden är definierad inte utifrån sig själv, eller från en officiell definition, utan snarare en tankebild hos andra utanför den kan det därmed ses som ett maktutövande. Storstadskursen kan därmed sägas existera. Detta har visats få verkliga konsekvenser bland annat i utformningen av nationella styrdokument och statlig verksamhet (Kärrbäck, 2014; Rönnblom, 2014) men kan även antas påverka flertal sociala praktiker. I dagsläget, där urbanisering och avbefolkningen av landsbygden ses som nationella

problem så blir praktiken, till exempel att medelklassföräldrar uppmuntrar sina barn att flytta bort från landsbygden då det ses som enda sättet att lyckas (Svensson, 2006), ytterst problematisk. Genom att se hur storstadsmedier porträtter landsbygden så vill jag se om/hur denna maktrelation (re)produceras och kommer till uttryck.

Maktrelationer är något som utövas, produceras och reproduceras, omkring oss kontinuerligt (Fairclough, 1995). Detta är inte alltid något som vi direkt noterar men effekterna av dessa blir, som visats ovan, något som vi starkt känner av. Det är just när det har kommit till nivån av kontinuerlig normaliserad reproduktion av en maktrelation som vi börjar närma oss begreppet diskurs. Definitionen av vad en diskurs är, och hur vidsträckt fenomenet bör vara för att "räknas", beror på vilken teoretisk skola en kommer ifrån. En definition av begreppet kan lånas från Jørgensen and Phillips (2010):

"... a particular way of talking about and understanding the world (or an aspect of the world)" (Jørgensen & Phillips, 2010, 1)

I grunden är alltså en diskurs en världsbild, ett sätt att se på någonting. För att tydliggöra relationen mellan en diskurs och makt kan man tänka på diskursen som en makthavare, som kontrollerar ett folk. Ingenting skulle garantera makthavarens position mer än att ha en befolkning som ser det som självklart att hen styr, att det är landets naturliga tillstånd, utan att ifrågasätta dess beslut och ideologi. Relationen som en diskurs har till makt fungerar på samma vis och kan kallas starkare och mer dominerande ju mer "självklar" den verkar (Richardsson, 2007). I relationen mellan stad och landsbygd kan vi enklast se hur diskursen förs och bekämpas genom att studera hur representationen av landsbygd ser ut. Som en del av begreppet landsbygd, så som jag förklarat det ovan, blir denna diskurs i representationen inte endast något som påverkar utomstående, såsom människor som bor på mer tätbefolkade platser, utan något som även påverkar landsbygden internt, i viss mån, genom att påverka den interna föreställningen av vad landsbygden är och vad det innebär att bo och leva där. Fairclough (1995) beskriver detta sammanhang på följande vis:

"As everyday life becomes more pervasively textually mediated, people's lives are increasingly shaped by representations that are produced elsewhere. Representations of the world they live in, the activities they are involved in, their relationships with each other, and even who they are and how they (should) see themselves" (Fairclough, 1995, 549)

4.3 Kritisk diskursanalys

4.3.1 *En teori*

Den metod som jag har dragit inspiration av för att tackla mitt material har varit kritisk diskursanalys. Grundläggande kan kritisk diskursanalys sägas vara en teori som ser texter som en social praktik; något som både kan skapa och uppehålla, (re)producera, sociala bilder, normer och diskurser (Richardsson, 2007; Fairclough, 2001).

Det som gör att ordet ”kritisk” kommer med i namnet är att perspektivet främst används för att analysera hur maktbalanser (re)produceras på detta vis. De tre pelarna som perspektivet vilar på kan sägas vara; diskursen vid producerandet av text, sociala praktiker och konsumtionen av text. Dessa integrerar dialektalt, åt båda håll, med varandra. Det vill säga, det som sker inom en av pelarna påverkar de andra men är samtidigt resultatet av påverkan från de andra. (Fairclough, 1995, Richardsson, 2007)

I analyserandet av hur en diskurs förs i tidningar finns det ett antal olika perspektiv som kan tas. I denna undersökning kommer vi att se de publicerade texterna ur konsumenternas perspektiv, genom att se vad det är för bild av landsbygden som förmedlas till läsaren, och berör därmed spelaren för konsumtion av materialet. Ett annat perspektiv som skulle ha kunnat tas är att koppla ihop detta med produktionen av materialet hos tidningsproducenten. Produktionen ligger som bakgrund, och kommer delvis att diskuteras, men syftet med denna uppsats är att se till vad som visas och (re)produceras snarare än varför och tyngden kommer därmed ej att ligga på produktionen av tidningsmaterialet.

Jag analyserar i denna uppsats endast en av pelarna som kritisk diskursanalys bygger på (Richardsson, 2007). För att kunna få en bild av hela diskursen och hur allt hänger ihop krävs det en mycket mer extensiv studie, eller flertalet studier. Att det finns en korrelation mellan hur medias porträtterar något och hur människor ser på dessa saker är ganska uppenbart, men till vilken grad är svårt att avgöra. Detsamma gäller mellan hur människors interna bild av något påverkar dem i den sociala praktiken. Exakt hur resultaten av denna studie påverkar samhället i stort kan därmed inte sägas utan vidare studier.

4.3.2 *En metod*

Målet i ett användande av klassisk kritisk diskursanalys är att ta det som tycks naturligt och självklart i ett sammanhang och visa hur det är en del av rådande diskurs/samhällssystem (Fairclough, 1995). Det som

jag gjort i denna uppsats är alltså att försöka göra just detta, att se hur artiklarna som publicerats i Dagens Nyheter kan kopplas ihop med en rådande diskurs – i detta fall storstadssdiskursen. Exakt vad som ska kunna vara indikatorer på detta kan variera beroende på vilken sorts diskursanalys en syftar till att göra. Det jag har valt att göra är att hålla mig närmast en Dialektal-Relationell ingång till kritisk diskursanalys (Wodak & Meyer, 2009). Denna ingång lägger speciell tyngd vid det dialektala förhållande som en diskurs har med övriga samhället. Även om denna uppsats inte syftar till att se exakt hur detta förhållande ser ut, ger denna ingång en vidare betydelse till resultaten från uppsatsen. Denna ingång till metoden passar denna uppsats väl, då den fokuserar mycket på själva meningsskapandet i en text som analyseras, snarare än formalia, som också kan vara något som kan analyseras. Detta passade denna uppsats bättre då jag fann denna ingång både praktiskt enklast för mitt material, där en närmare studie av ordval och liknande skulle göra detta till ett större projekt än vad det finns utrymme att vara, och för att jag tror att det på ett tillfredställande vis kan ge oss en inblick i hur storstadssdiskursen tar sig uttryck. Om utrymme hade funnits hade jag också funnit det intressant att se till det vidare förhållande som resultatet av denna uppsats passar in i, dock var detta något som skulle ha gjort denna uppsats till ett mycket större projekt.

Stegen som jag använder för min analys är därmed som följer:

- Jag börjar med att visa på det samhällsproblem som jag vill komma åt, i detta fall storstadssdiskursen.
- Identifiera hur landsbygden presenteras och om det finns teman i de presentationerna. Se om dessa kan kopplas till storstadssdiskursen och i så fall hur.
- Identifiera fall där motstånd mot den dominerande diskursen sker.

Detta betyder rent praktiskt att jag kommer att kategorisera mitt material efter olika stilar av presentation av fenomenet jag studerar uttryck för, i detta fall storstadssdiskursen, i mitt material och se hur dessa kan vara uttryck för en dominerande diskurs alternativt ett motstånd mot denna. En sortering behövde även göras först för att rensa ut artiklar som kom fram i och med sökorden jag använde men som inte höll någon relevans för denna studie. Dessa steg matchar de första steg som Fairclough (2009) presenterar gällande Dialektal-Relationell diskursanalys. Där visar man först till hur ett samhällsproblem, i detta fall storstadssdiskursen, syns och hur den presenteras, för att sedan se om något motstånd presenteras och hur detta sker.

Jag syftar till att komplettera detta med min kvantitativa analys, som blir som en förenklad version av det som inom den Dialektal-Rationella ingången till CDA kallas för inter-actional analysis (Fairclough, 2009) där jag tittar på hur mycket utrymme landsbygden har fått i Dagens Nyheter under nyhetsåret samt hur det har kategoriserats. I viss mån kommer jag även visa detta, även om jag kommer dra få slutsatser utifrån det på grund av att jag helt enkelt har för lite material som täcker andra variabler för att säkra en betydelsefull tolkning av det materialet.

4.4 Metod för inhämtande av material och det kvantitativa perspektivet

I min undersökning använde jag mig av sökmotorn ReTriver för att hitta artiklarna som var relevanta för min studie. Under tiden jag gjorde detta så slog jag av hur relativt lite material som kom fram med hjälp av mina sökord. Självklart var mina sökord en del av orsaken, vilket jag utvecklar senare, men det slog mig ändå som underligt att det inte skulle finnas mer. Jag valde därför att göra en mindre kvantitativ undersökning där jag jämförde antal artiklar som kom upp med hjälp av ett antal olika sökord som kunde representera stad och landsbygd.

En viss skillnad i resultat fanns här att förvänta på grund av befolkningsantal och täthet. Både då en större befolkning i städer kan innebära fler nyheter av den typ som tas upp i tidningen, men även då en större del av läsarkretsen finns i städerna. Syftet med denna undersökning var därmed inte att se om det fanns en skillnad i representation, då detta inte skulle säga så mycket om någon underliggande maktstruktur. Istället blev frågan jag ställde; är det en proportionerlig skillnad mellan antalet artiklar som berör de olika sökorden? Sökorden som använts är i första hand landsbygd och stad, men för att komplettera använde jag också ett antal synonymer för att se om dessa användes mer frekvent. Sökorden för landsbygd var: landsbygd, glesbygd, bygd, rural, vischan. Sökorden för stad var: stad, stan och urban. Stockholm lades även till som sökord för ett extra perspektiv, dock är det fler variabler som spelar in när ett specifikt ortnamn används vilket gör att detta sökord inte utgör en särskilt viktig plats i analysen.

Att försöka få en samlad bild av hur landsbygden representeras i tidningarna görs komplicerad av två faktorer: definitioner och uttryck. Definitionen av vad som räknas som landsbygd är en fråga som inte har ett bestämt svar, eftersom olika aktörer definierar det olika (Westholm,

2008). Jag kommer själv i denna uppsats inte att definiera ordet landsbygd utan att försöka hitta den definition som tidningarna själva har använt – då detta är en del av mitt syfte med uppsatsen. Detta leder oss till det andra problemet; uttryck. Då jag vill använda tidningarnas definition av landsbygd så kommer jag att söka efter artiklar som har haft landsbygd, eller synonyma ord, i dem. Resultatet av detta blir att jag får ett samlat material som handlar om det som tidningarna själva definierat som landsbygd, på bekostnad av den spridning av artiklar som kan handla om landsbygd men som inte har använt just mina sökord i texten. Alternativet hade alltså varit att göra en bredare undersökning med fler sökord, till exempel med regionnamn eller liknande, men denna skulle då behöva vara baserad på min egen definition av landsbygd. Jag motsätter mig att definiera detta själv inte endast på grund av problematiken som detta medför utan också för att det egentligen inte är givande för syftet med denna uppsats. Då jag vill se vilka perspektiv som presenteras av tidningarna ser jag att det i slutändan skulle ha varit kontraproduktivt att köra över deras definition med min egen, men jag är medveten om den uteslutande effekt detta får.

Jag tog även fram en jämförelse över var i tidningen som nyheter angående respektive sökordsgrupp kom fram – då även detta ger kontext till materialet. Var någonting publiceras kan även det vara en fingervisning till hur mycket fokus och betydelse ett begrepp tillskrivs (Bergström & Boréus, 2012; Richardsson, 2007).

Då jag vill se vilken bild av landsbygden som förmedlas via de tidningar jag analyserar så har jag valt att se intervjusvar och liknande på samma sätt som andra delar av artiklar. Jag har två tydliga anledningar till detta. Den första är att jag ser det som att de både har gått igenom samma urvalsprocess hos redaktionen, som tillåtit att det är dessa personer och citat som lyfts fram. Den andra är att jag är intresserad av att se den bild av landsbygden som DN förmedlar till sina läsare, och dessa personer, citat etc. bidrar till den bilden lika mycket som någonting annat.

4.5 Avgränsningar

4.5.1 Avgränsning av källor

De första avgränsningarna som krävts för denna studie var vilka källor och under vilken tidsperiod som min undersökning skulle sträcka sig.

Jag har valt att se till dagstidningar istället för andra medier då dessa genomgår en granskningsprocess som gör att det material som kommer ut i tidningarna måste ha gått igenom redaktionen. Detta till skillnad från till exempel radio- och tv-program där det kan komma grodor, vilket är en intressant aspekt ur ett analysperspektiv, men jag vill se till det som har blivit så normaliserat och accepterat att det kommer igenom tidningarnas granskningsprocess. Vid valet av tidningar kom jag snabbt fram att det var Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet och Metro som nådde ut till flest läsare (ORVESTO 2014). Då jag ville studera rikstäckande dagstidningar så valde jag i ett tidigt stadium att utesluta Metro, då deras förutsättningar så vitt skiljer sig från de andra två både i distribution och hur tidningen finansierar sig. I valet mellan Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet valde jag att se över var de två tidningarna hade sina läsare. Under året 2014 så nådde DN ut till fler läsare än SvD (ORVESTO, 2014). De har även en större del läsare i Stockholm, medan SvD är något mer utspridd över landet (Tabloid, 2018). Det att DN nådde ut till flest läsare blev den största avgörande faktorn, följt av det att deras publika målsättning som jag presenterade i introduktionen direkt fångade min uppmärksamhet och mitt intresse.

4.5.2 Avgränsning av tid

Angående tidsperioden för undersökningen ville jag se hur situationen ser ut i dagsläget och valde därmed att undersöka det senaste avslutade året när denna studie började – 2014. Då denna uppsats dragit ut på tiden så kommer detta vara några år tillbaka i tiden vid publikation, men jag hoppas att det fortfarande ska kunna bidra med ett relativt nutida exempel på hur den svenska landsbygden porträtteras och hur detta kan läsas in i ett större perspektiv hjälp av storstadsdiskurs-perspektivet. Ett stycke om utvecklingen sedan studiens början finns i slutet av detta arbete.

5 Storstadskursen – kan vi se den?

I min undersökning så har jag gått igenom alla artiklar där DN använde ordet landsbygd under året 2014. Sammanlagt var det 75 artiklar som använde ordet landsbygd. Nedan följer min presentation och analys av de av artiklarna som innehöll för min studie relevant material.

5.1 Bekräftande av en storstadskurs.

I detta urval av artiklar har jag identifierat ett bekräftande, på olika vis, av en existerande storstadskurs. I varje sektion förklarar jag hur de artiklar jag presenterar hänger samman och vad som gör att de kan tolkas som uttryck för en storstadskurs. Nedan följer hur detta tagit sig uttryck i Dagens Nyheter under året 2014.

5.1.1 *Stad och landsbygd som motsatsord*

Det första antagandet i konceptet storstadskursen är att stad och landsbygd är platser som anses ha ett ömsesidigt uteslutande förhållande till varandra i det allmänna medvetandet. Nedan kommer ett urval av citat från Dagens Nyheter där orden används på ett vis som poängterar detta förhållande.

”Falun är på många sätt ett genomsnitt för Sverige, både när det gäller levnadsstandard och många beteenden i övrigt. Ett skäl kan också vara de stora geografiska skillnaderna, Falun har ju både stad och landsbygd...” (TT, 2014a)

”För Swedbanks vidkommande utnyttjas tjänsten enligt Carl Molinera lika oavsett landsbygd och storstad. – Det är heller ingen större skillnad mellan män och kvinnor, tillägger han” (Spängs, 2014)

”I sina studier om konvertiter har Madeleine Sultán Sjöqvist kommit fram till att alla samhällsklasser finns representerade bland de som byter tro: full bredd på utbildningsgrad, människor både från stad och landsbygd, rika och fattiga.” (Åkesson, 2014)

”En annan intressant jämförelse vore att titta på skillnader mellan dynamiska storstadsregioner respektive ekonomiskt sårbar landsbygd i ett och samma land” (Ruin, 2014)

Ovanstående citat visar alla hur både stad och landsbygd innefattas i det de talar om, på olika vis. Genom att de uttalat vill visa på att båda parterna finns med på något vis kan vi anta att de vill poängtera en vidsträckning av fenomenet över dessa, i deras sinne, distinkta olika läger.

Det blir ett uttryck för ”alla – oberoende av skillnader” istället för att vara ett enkelt inkluderande ”alla”.

De två koncepten stad och landsbygd används inte uteslutande på detta vis, med ett ”och” emellan sig. De ställs även rakt ut som motpoler till varandra och har ett ”kontra” där istället.

”S får försöka locka väljare genom att tala om äldre och om stad kontra landsbygd” (Stenberg, 2014b)

Denna motsättning, detta kontra, visar både den dikotomi som platserna befinner sig i konceptuellt, och att detta kanske inte är ett fullständigt balanserat förhållande. Det som visas blir snarare att det handlar om en fråga där de två koncepten blir tävlande mot varandra.

Det att man erkänner dem som varandras motpoler är också ett tecken på det motstånd som finns mot den rådande normen, det rådande maktförhållandet platserna emellan, som vi återkommer till i del 6.

”De två familjerna står i centrum som varandras motsatspar: perfektion kontra ödmjukhet, stad kontra landsbygd, karriär kontra överlevnad” (Olsson, 2014)

Så här beskriver Olsson (2014) Johan Ajvide Lindqvists bok Himmelsstrand. Här ser vi ett tydligt exempel på hur hon, och enligt henne även bokens författare, uppfattar tudelningen mellan stad och landsbygd. De är varandras motsatser med tydliga värden tillskrivna de olika polerna.

”Han växte upp i ett radhus i Huddinge och har alltid upplevt att förorterna i det allmänna medvetandet har hamnat i ett ingenmansland mellan stad och landsbygd – ett själlöst sätt att bo i brist på annat.” (Utterström, 2014)

Denna beskrivning av förortens placering på en skala av platser kan även den tyckas peka ut den åtskilda relationen mellan stad och land, om än i en positivare dager än vad det kanske annars gör. I denna artikel om framtiden för miljonprogrammen så ligger annars lite fokus på landsbygden, men den här meningen anser jag vara mycket intressant och beskrivande. Den intervjuade personen har här sett hur hans plats, förorten, hamnat utanför en skala som annars bedömer platserna och tillskriver dem olika värden. För både staden och landsbygden tillskrivs sina delar av negativa och positiva värden, men när en plats inte passar in som varken eller, så tycks få värden tillskrivas dem av någon sort. Denna typ av beskrivning återkommer i en annan artikel gällande förorter:

”...vi är ingen storstad men inte landsbygd heller,” (Sundström, 2014)

Även här ser vi hur förorten pekas ut som det lite udda barnet som inte riktigt har en plats på det som kan sägas vara den ”normala” uppdelningen mellan stad och landsbygd.

Sammanfattningsvis så går det att säga att orden tydligt används på ett vis som pekar på en tankemässig dikotomi mellan de två konceptualiserade platserna. Nästa steg för denna undersökning blir då att se hur landsbygden byggs upp som koncept och sedan se vad det innebär för dess plats i vårt allmänna medvetande.

5.1.2 *Våra imaginära platser...*

En annan del av storstadskursen är de värden som tillskrivs koncepten stad och landsbygd, vad det är som gör dem distinkt olika i våra sinnen. Genom följande exempel från artiklar syftar jag att visa hur dessa föreställda platser ser ut och vilka värden som tillskrivs platser.

”Det var midsommardagen och jag skulle köra in till Växjö från ett firande i den idylliska urskogen” (Ahlström, 2014a)

”Vi är själlösa och har smartphones och bara genom att bryta med civilisationen igen kan vi uppleva friheten, vinden i håret, doften av motorolja och smörjett och rapsfält.” (Ahlström, 2014a)

”I den svenska roadmovien är det nästan alltid sommar...” (Ahlström, 2014a)

Något som kan sägas vara/har varit en vanlig bild av landsbygden har varit den av idyllen. Av vackra landskap och den eviga sommaren. Att skapa en idylliserad bild av landsbygden har gamla rötter (Woods, 2011) och var något som jag personligen hade trott att jag skulle se en del av i materialet. I materialet jag har gått igenom från Dagens Nyheter 2014 finns denna bild dock väldigt sällan representerad, med undantag som Ahlströms artikel om den svenska roadmovien och hur det i den svenska kulturen ofta framställs på det här viset. Ett av de andra undantagen kommer också från en beskrivning av kulturen, denna gång en ny boks innehåll:

”Katrinn ingår i Stockholms medielklass, en historielös tillvaro som på gott och ont handlar om att frigöra sig från krav och bygga en egen självständighet. Samtidigt finns en längtan tillbaka till ursprunget, som uttrycks genom besök i barndomens landsbygd och en erotisk dragning till bonden Reine Landman. Lyssna på det namnet, så förstår ni vad han representerar.” (Berg, 2014)

Här blir landsbygden satt som kontrast till Stockholm, och målas upp på ett vis som en plats av större enkelhet och, i form av kärleksintressets

namn, en renhet. Det här är dock de enda två exemplen på denna typ av beskrivning jag funnit i materialet.

Något som är betydligt vanligare i mitt material, är en något mörkare och eventuellt negativ framställning av landsbygden. Även här är det vanligt att beskrivningarna kommer från artiklar gällande olika kulturfenomen, om än mer nutida.

”Man måste älska honom för det. Svenska författare kan vara så ofattbart nationella. Hela världen ligger ju där ute och väntar på att bli konfronterad men i stället detta präktiga ältande av landsbygd och småstäder” (Eklund, 2014)

”...boken utmärker sig ändå bland de senaste årens utgivning där landsbygdsskildringar och småstäder dominerar. Åkrar större än horisonten mäktar. Granskog. Nattbussar. Övergivna tegelbyggnader och tomma storgator. Jag har läst så många glesbygdsromaner av unga författare att bilderna flyter ihop. Många av dem är förvånansvärt bra.” (Hallberg, 2014)

I dessa två olika artiklar, talande om två olika författares verk, ger artikelförfattarna uttryck för att ha fått en viss landsbygdsbild förmedlad till sig och att de verk de talar om är en frisk vind då de talar om någonting annat. Men vad kan vi då urskilja att de fått för bild av landsbygden som de nu tröttnat på? Hallberg (2014) ger en väldigt målade bild. Tomhet och en viss isolering, både fysisk och psykisk kan gå att urskilja i den här beskrivningen. Hallberg (2014) själv sätter ord på det när hon försöker visa till de olika trender i litteraturen som setts på senare år:

”Country Noir. Smaka på orden. Mörk landsbygd. Det sammanfattar en tung trend just nu. Stora skogar, sliten asfalt, tynande byar och ett ständigt tickande våld. Alla låter klyftan mellan stad och land ligga som ett uppfläkt sår framför läsaren.... Det nya är inte att författare flyttar ut på landet, det anmärkningsvärda är att de allra yngsta stannar kvar. Och att de är så många.”

Även när litteraturen inte gäller just den typ av ”country noir” skildringar som Hallgren beskriver sig ha sett så många av, återkommer skuggor av det. I följande citat så recenseras en ny bok med en något ljusare beskrivning av en svensk landsbygd:

”...det burleskt uppskruvade i landsbygdsskildringen utesluter inte värme och existentiellt djup. Hilding Kvist lever visserligen i en centerpartistisk utopi när det går rälsbuss till Lörstrand och finns skogsarbetare hos Rislund ovanför Lobonäs, men även på denna ännu levande landsbygd går det att isolera sig från gemenskapen.” (Högström, 2014)

Högströms beskrivning av den plats som skildras i romanen ger oss en ganska bra insikt i hur hans bild av dagen verkliga landsbygd ser ut. I hans beskrivning kallar han plats som huvudkaraktären lever i ”en centerpartistisk utopi”, fortsatt beskrivit som en plats där arbete och service finns att tillgå. Det att han kallar detta en utopi för partiet som mest marknadsför sig som det med fokus på landsbygden inom den svenska politiken ger en bild av att det som landsbygden i dagsläget saknar är just det: service och jobb. Han använder även termen ”den ännu levande landsbygden” vilket läsaren får tolka som att detta står i motsats till dagens verkliga landsbygd som Högström tycks anse livlös.

Det är dock inte endast i litteraturen som det noterats att denna trend av en mörkare landsbygdsbild kan ses. Även i andra delar av kulturuttryck får vi se en liknande bild ta form:

”På hans Graalvaser och flaskor syns förfallna hus, verkstäder och jaktorn, som en gång brukades och värnades på en levande landsbygd” (Dagens Nyheter, 2014c)

I stort blir det den här typen av beskrivningar av den svenska landsbygden som är vanligast genom mitt material, när en bild av hur en landsbygd ska målas upp. Mycket görs det genom just de kulturuttryck som tidningen skriver om men även när artikelförfattare ska beskriva platser de anser är landsbygd kommer denna trend igen. De tomma gatorna i litteraturen matchas i detta citat av artikelförfattaren som beskriver sin erfarenhet av att ta sig tillbaka från ett reportage om gruvkonflikten i Jockmock:

”Morgonen därpå väntar jag på en buss. Den kommer inte. Ingen människa syns till.” (Gustavsson, 2014)

Det faktum att bussen inte kom och att platsen var folktom i sig kan ju tyckas vara någonting som inte är värt så mycket av en kommentar. En service som inte fungerade som det skulle kan ju tyckas vara någonting som människor i allmänhet kan vara vana vid. Men varför har Gustavsson då tagit med denna beskrivning? Det som görs genom att skriva om den här upplevelsen på det här viset, är att understryka en bild hos läsarna. Bilden av en landsbygd som tom och icke fungerande. Möjligtvis lite sorglig.

En ytligare beskrivning av en verklig bygd kommer när Persson (2014) följer med en författare till dennes hembygd som var inspirationen till deras senaste verk:

”Vi tar en sightseeingtur i byn. Ser på skolan, Ica och grisladan – tallar, tujor och gräsmattor. Det småregnar och är blött i markerna runtomkring

och jag påminns hur romanen erbjuder stadsmänniskor insikten att fult väder inte är något man snabbt springer igenom på väg till bussen utan i stället något som kan förhindra flera dagars arbete” (Persson, 2014)

I det här citatet får vi en bild av platsen artikelförfattaren far igenom målad för oss. Även denna har en tydlig avsaknad av människor i sig, och lägger fokus på sådant som kanske annars skulle ha gått obemärkt förbi. I en beskrivning av Odengatan i Stockholm, är det inte säkert att ICA skulle ha fått en sådan specifik uppmärksamhet till exempel.

Dessa beskrivningar går som sagt i linje med de som det rapporteras om att det framställs i kulturvärlden. Det kommer faktiskt till den punkt att en artikelförfattare gör en reflektion över just hur vanlig den här typen av bilder av landsbygden blivit samtidigt som hon gör det själv:

”Jag vet, de blå studs mattorna är en sliten småstadssymbol nu, men de står ju här. Att romantisera glesbygden är en gammal vana som ständigt antar nya former; i dag har Astrid Lindgrenidyllen övergått till en fascination inför det nedgångna och slitna.” (Gustavsson, 2014)

5.1.3 ...och de som befolkar dom

Det som nu visats är hur landsbygden som imaginär plats beskrivs. Nästs steg blev att ställa frågan, finns det material som inte bara beskriver platserna utan även dess invånare? Vilka bilder är det som produceras där? I en artikel kommenteras det på det här viset:

”Det är svårt att tänka sig ett dystrare människoöde än att vara ensam man på svenska landsbygden. Därför är det säkert i kompensatoriskt syfte typen alltid måste avvinnas ett komiskt värde, i form av alla krutgubbar, snusande särlingar och rustika undantagshjon som befolkar svensk bygdefiktion...” (Högström, 2014)

Här är fenomenet som poängteras inte endast att vara ensam man per se utan specifikt att vara det på den svenska landsbygden. Artikelförfattaren utvecklar här inte varför han tycker att det här skulle vara det dystaste av alla öden, utan antar att läsaren själv ska kunna förstå varför. Så vad är det underförstådda som vi ska förstå här? Mest troligt att den ensamma existensen för männen ses som något som inte kommer ändras eller mildras av andra faktorer. Det blir en bild av en plats där det sociala livet är stagnerat och den som hamnat i en mindre åtråvärd situation inte kommer att komma ur den.

Utöver denna mörka målning av livet på landsbygden så kommer det mer artiklar som målar upp hur klyftan mellan stad och landsbygd blir till livet på landsbygdens nackdel. Här bakas även en nivå av klassanalys in, då artikelförfattare inte endast ser skillnaderna i mönster mellan

stad och landsbygd som en fråga om platsmässiga skillnader utan även från klassklyftor som tycks vara knutna till dem.

”I storstäderna finns de mest aktiva kulturkonsumenterna. För där finns de som har råd, eftersom de har välbetalda arbeten. Och för att ha ett välbetalt arbete behöver du en hög utbildning. När du tittar på vilka som konsumerar kultur så är de socioekonomiska faktorerna relevanta.” (Erik Peurell i Nordström, 2014b)

I artikeln som denna kommentar kommer ifrån så rapporteras det om stora klyftor i kulturkonsumtionen mellan olika tätbefolkade platser i landet. Slutsatsen är att även om det tycks som att kultur skapas i ungefär samma utsträckning överallt så blir konsumtionen väldigt påverkad av vilken plats som människor bor på. Här blir dock klass/plats sammanhanget tydligt utpekat. Så som det är uttalat i artikeln visas det som en enkel orsak-verkan-effekt. Det är i städerna som de högutbildade människorna finns, vilket leder till större inkomster och en större kulturkonsumtion. Det som blir uttalat blir att det är i städerna de med hög utbildning samlas. Detta sägs som en självklarhet, läsaren får anta att det baseras på statistik som stödjer det. Det problematiseras dock inte mer än så, utan läsaren blir lämnad med en bild av hur den självklara ordningen ser ut; att högutbildade människor och människor med pengar, dom finner man i storstäderna. Landsbygden, som en negativ spegling, blir implicit en plats där människor inte har samma utbildningsnivå eller ekonomiska förutsättningar, vilket gör att de inte tar del av kultur på samma vis.

Även i en artikel skriven av Bratt (2014) blir detta perspektiv tydligt när en undersökning om barnfetma står i fokus.

”- I Stockholm finns många högutbildade föräldrar som prioriterar sina barns hälsa. I glesbygden är bilåkande vanligare. Men barnfetma är en klassfråga, och viktkurvan i Stockholm följer bostadspriserna” (Rasmussen i Bratt, 2014)

Även om viss nyansering görs, där klass blir faktorn som nyanserar, så hintar även detta citat mot en del grundläggande föreställningar. Det framgår inte i artikeln om det är så att kommentarerna i de två första meningarna syftar tillbaka till något som Rasmussen, som är forskaren bakom studien det rapporteras om, funnit i sin studie. Det läsaren blir lämnad med efter att ha läst artikeln, blir dock en tydlig bild av skillnaderna mellan Stockholm och glesbygden. Inte bara i den de facto beskrivning som görs, det vill säga att människor på glesbygden åker mycket bil, utan även som en spegling av varandra. När hon säger att föräldrarna i Stockholm prioriterar barnens hälsa och det är därför som

de är ett gott exempel i statistiken, så ser vi även hur resten av landet då måste ha det som en lägre prioritering än stockholmarna.

Klass blir på detta vis framställt som något som separerar stad och landsbygd. I andras verk blir det dock tydligt att det inte är uteslutande klass som uppgör skillnaderna.

”Fascism och nazism återkom i en tid som präglats av kriser och där de ekonomiska klyftorna, både mellan klasser och stad/landsbygd, är tillbaka på nivåer som rådde för hundra år sedan.” (Ekman, 2014)

Här rapporterar Ekman (2014) efter att det varit ett turbulent år i den svenska politiken. Det har varit valår både för EU parlamentet och för den svenska riksdagen, och det har blivit tydligt att nationalistiska partier har blivit större än vad prognoser förutspådde. Skillnaderna som sågs följde en del mönster, som författaren poängterar. Här drar artikel-författaren slutsatsen att det inte endast handlar om en klasskillnad utan även har att göra med hur och var människor bor, och att de två faktorerna är separata även om vi kan anta att de ibland korrelerar. Men vad är det då som författaren pekar ut som anledning till denna förändrade politiska inställning hos människor, som har stärkts i de grupper som hamnat längre ned på hackordningen?

”När Arnstad ska förklara det tydligare blir han genast vagare. Det beror på att ’människor är svältfödda på optimism, positiva budskap och trygghet’ (Ekman, 2014)

En blandning av hopplöshet och otrygghet pekas alltså ut som grunderna. Vi får anta, baserat på hur valresultaten såg ut och tolkats, att det inte var de högre klasserna och människor i städerna som upplevde dessa känslor, utan snarare de ekonomiskt utsatta och de som bor på landsbygden. Denna porträttering av landsbygden som en plats där människor har tappat hoppet är återkommande.

”Jag vet inte om det var just där men på många platser i denna svenska landsbygd har den här tysta bombmattan av missnöje, besvikelse och ökad högerpopulism legat och pyrt. Denna dag vaknade Sverige, Europa, med en baksmälla hård som en tyst explosion i ansiktet. Efter EU-valet krackelerar Sverige? Urbaniseringen lämnar besvikna och övergivna människor bakom sig” (Blohm, 2014)

I citatet från Blohm (2014) får vi en dramatiskt framställd bild av hur han uppfattat att människor som bor på den svenska landsbygden känt sig. Besvikelse blir dock hans ordval, snarare än hopplöshet. Vad han menar att dessa människor skulle vara besvikna på framgår dock mindre tydligt. Läsaren får anta att det har med antingen relationen till sam-

hället eller det egna livets förutsättningar att göra, men detta blir implicit snarare än uttalat. Han fortsätter i sin artikel att beskriva hur det kan se ut på en sådan ort som han talar om:

”Ungdomslag utan ungdomar och eldsjälur som dör. Först försvinner affären och bensinstationen, sedan föreningen, därefter slår orten igen.” Blohm 2014

Det blir en skildring av platser där livet tycks försvinna. I beskrivningen läses det som en ofrånkomlighet, något som spelar in i bilden av en ökad hopplöshet. Denna bild av landsbygden som något som är på väg åt fel håll kan även avläsas i följande citat:

”...och centerledaren Annie Lööfs visioner om glansbygden, en ny storhetstid för svensk landsbygd, hamnade i byrålådan.” (Svensson, 2014)

Artikeln som citerat ovan kommer ifrån beskriver de nya ord som tillkommit under året och Språkrådets nyordlista som hade fått mycket inflytande från supervalåret. Här har ett försök till att omformulera bilden av landsbygden rent språkmässigt försökts göra, men då det ”hamnat i byrålådan” kan vi läsa mellan raderna att denna nya bild inte blivit upptagen av allmänheten utan att en annan är den som fortfarande gäller. Jag tolkar det som att den bilden kanske ligger närmare Blohms (2014).

Sammanfattningsvis kan det nog sägas att den bild av svensk landsbygd som målas upp genom materialet är tydligt mörk, gåendes i en trend inte bara från kulturen utan även i den bild som målas genom reportagen från verkligheten under året. Inte mycket idylliserande finns att finna, utan snarare en porträttering som visar till svåra sociala förhållanden, problem och fattigdom. Ahlström (2014) talar om hur det alltid är sol framme i den svenska roadmoviens landsbygder, men i materialet från Dagens Nyheter om de svenska landsbygderna tycks denna konstant vara gömd bakom molnen.

5.1.4 Landsbygden som ”det andra”

Hittills i denna uppsats har jag visat hur stad och land föreställs som varandras motpoler och visat vilka bilder av landsbygden som har målats upp. Som förklarats tidigare är dock inte en beskrivning, vare sig den är positiv eller negativ, den avgörande faktorn för hur maktrelationen är bestämd. Nedan följer exempel där vi kan urskilja hur denna maktrelations ser ut, där landsbygden blir utpekade som det annorlunda jämfört med stadens normala.

Vi kan börja med att titta på två artiklar som jag använde mig av i förra delen. I citatet av Blohm (2014) där han beskrev hur det hade legat

och pyrt missnöje på landsbygder under längre tid beskrev han det samtidigt som något som chockade Sverige och Europa vid EU-valet när det kom fram. Om en översätter vad han menar blir det snarare; stora grupper av de som inte har kontakt med landsbygden i någon större utsträckning hade ingen aning om att det var på det här viset. Sättet som han uttrycker det visar dock att dessa människor, som vi väl kan anta är stadsbefolkningar, är det som bygger upp det han kallar "Sverige och Europa", vilket sätter dessa människor som det vanliga. Landsbygden och dess missnöje blir det främmande, det andra.

I artikeln av Bratt (2014) om barnfetma som gicks igenom i förra delen så kan vi se hur detta kan framställas. Artikeln inleder med att sätta skillnaderna i minskningen av övervikt hos barn som en skillnad mellan stad och landsbygd. Längre ned i artikeln så blir dock skillnaden utpekad som framförallt varandes mellan Stockholm och resten av landet. Det här låter väldigt bekant för den som läst studien av Eriksson (2008), där det pekas ut att framför allt Stockholm är det som är sett som det normala, medan resten av landet blir "det andra".

Det är dock inte endast i Bratts (2014) artikel som vi kan se hur det blir specifikt Stockholm som sätts som landsbygdens motpol. Det görs i artiklar som beskriver kulturella uttryck, såsom i beskrivningen i Berg (2014), men vanligast kanske i kommentarerna om det politiska läget. En artikelförfattare reflekterade själv över detta och uttryckte det såhär:

"Inför riksdagsvalet blev Södermalm symbolen för barriären mellan stad och landsbygd, där en agendasättande, identitetspolitisk medieraristokrati 'huserar på Söder i Stockholm i dyra bostadsrätter och stoppar barnen på henförskolan' (Lilian Sjölund, ledarskribent på den oberoende liberala tidningen Ljusnan)" (Ahlström, 2014b)

Artikeln av Ahlström (2014b) handlar om olika bilder av stadsdelen Södermalm i Stockholm, och detta citat från Ljusnan används för att understryka en av dessa bilder. Denna beskrivning pekar ut denna del av Stockholm, och kanske i förlängning Stockholm i stort, som landsbygdens motsats. Orden "agendasättande" och "aristokrati" blir viktiga ord för att visa att Södermalm ses som platsen med makt i relationen. Det blir även en uppmålning av hur det inte endast ses som en fråga om makt eller pengar, även om de är komponenter. Istället kommer "identitetspolitik", politiska åsikter baserade på ens egen identifiering som tillhörande av en specifik grupp, och "henförskolan", som syftar till en specifik förskola i Stockholm där barnen använder könsneutrala uttryck från en tidig ålder för att inte tillskriva varandra könsidentiteter och roller, upp. Detta blir att visa till att det även finns en annorlunda syn och

inställning till saker och ting än resten av landet, enligt artikelförfattaren i Ljusnan som Ahlström (2014b) citerar. Detta målas fram som något negativt, ett sätt att visa hur annorlunda den grupp som huserar på Södermalm ska verka i jämförelse med de som inte bor där och har de åsikterna. I samma artikel av Ahlström (2014b) visar även hur frågan ses från motsatt håll i diskussionen:

”Medan Söder producerar intressant kultur skickar Skåne rasister till riksdagen” (Salka Hallström Bornold i Ahlström, 2014b)

Även här blir klyftan tydlig, och även här blir det en negativ skildring av dem som befinner sig på andra sidan helvetesgapet. Denna artikel blir ett tydligt exempel på hur båda ”sidorna” av konflikten kan mörkmålats, då det görs glatt, men det fortfarande går att läsa av hur maktrelationen ser ut. Det första citatet hintar om det med användningen av ord som poängterades ovan, men även resten av artikeln visar till hur Stockholm blir makthavaren i relationen genom att måla upp det som platsen dit folk vill. Det bör här noteras att exemplen från Ahlström (2014b) dock kompliceras något av det faktum att det är just relationen till huvudstaden som diskuteras. Här kan det finnas fler variabler än annars som spelar in i uppmålandet, bland annat då huvudstaden bland annat är säte för den politiska makten. Jag tycker dock att storstadsdiskursen kan ses tydligt i dessa exempel, även om den eventuellt är kombinerad med annat i just dessa.

Det är dock inte uteslutande Stockholm som målas upp som makthavaren i diskursen. Ett exempel där vi kan se hur andra storstäder också pekas ut är:

”Men planerna ökar spänningen mellan storstaden och det alltmer osynliga inlandet” (Gustavsson, 2014)

Här befinner vi oss längre norrut i landet och staden i fråga är en annan. Spänningen som beskrivs är dock liknande, och den sida som tycks vara makthavande är tydligt storstaden. Inlandet beskrivs som osynligt, men för vem? Det är knappast troligt att osynligheten är för människorna som bor där. Osynligheten måste därmed vara för den motsatta sidan av den spända relationen, de har inget behov av att se sin motpart och gör det därmed inte. Det tyder på en maktrelation där de som osynliggörs har mycket lite makt i relationen.

Andra platser där vi kan se hur landsbygden byggs upp som den andra är bland annat i den politiska debatten. Det kan gälla politik där den behöver anpassas för att inkludera en landsbygdsbefolkning, något som implicit menar att den vanliga politiken som drivs inte inkluderar dessa

människor (Gustavsson, 2014; Kärrman, 2014a; Stenberg, 2014a). Det kanske mest talande exemplet på detta kan ses nedan, taget från en artikel gällande Centerpartiets politik inför valåret.

”Men de två frågor som Centern ska fokusera sin valrörelse på är desamma som i valrörelsen 2010, jobb och miljö. När det gäller jobben är tillägget nu ’i hela landet’...” (Stenberg, 2014a)

Att det skulle behövas ett tillägg för att förklara att jobben skulle skapas överallt i landet, även på landsbygden, visar att det normalt sett är outtalat så att om jobb skall skapas så sker det i staden. Trenden ses även när det gäller partipolitiska satsningar på frågor som rör landsbygden, som på samma sätt beskrivs på vis som mellan raderna säger att detta inte är regel utan undantaget (Kärrman, 2014b; Stenberg, 2014b). När det gäller politiska artiklar som nämner landsbygd så är Centerpartiet det parti som nämns oftast. Endast i ett fåtal fall (Ekman, 2014; Kärrman, 2014a; Rosén, 2014; Stenberg, 2014b) nämns landsbygden i samband med ett annat partis politik. Vad det går att utläsa så handlar det inte om att landsbygdspolitiken är så inbakad i deras andra politik att det inte är värt att nämna, snarare tvärtom. I en artikel visas det i bland annat detta citat där det blir tydligt att landsbygden blir en sorts specialinriktning för partiet, något som gör att de sticker ut ur mängden:

”Centerns val att återvända till sina rötter är klokt. Partiet har fortfarande trovärdighet, särskilt bland borgerliga väljare, i frågor som rör miljö och landsbygd. Och eftersom såväl M som FP har en storstadsprägel ger det C en meningsfull plats i – och möjlighet att sticka ut från – alliansen” (Liby, 2014)

Genom att se hur dessa artiklar har hanterat landsbygden språkligt så går det tydligt att se att en storstadssdiskurs går igenom både landet och Dagens nyheters skrivande. Att landsbygden blir det andra, det lite sämre, blir väldigt tydligt. Eller som en artikelförfattare uttryckte det:

”Stadsrätten är coolare än bondkatten. Det är bara att jämföra hur många produkter som säljs med prefixen urban respektive rural” (Lenas, 2014a)

5.2 Motstånd mot Storstadssdiskurs

I detta urval av artiklar har jag fokuserat på de som gör ett motstånd mot den rådande storstadssdiskursen. Sättet som det har tagit sig uttryck på är tvådelat. Å ena sidan är det ett bejakande och påvisande till den klyfta som existerar, här representerat av artiklar som visar till en klyfta mellan stad och land. En diskurs är som mäktigast medan den inte är ifrågasatt (Foucault 2002) och dessa artiklar visar till att ja diskursen

finns, men den är inte helt dold. De exempel som tas upp i denna bit visar till att den ibland har känts igen som rådande, något som i sig själv försvagar den

Å andra sidan finns det artiklar som visar till ett de facto motstånd mot den rådande diskursen på olika vis. Dessa exempel är de som inte bara visar till att det finns ett existerande problem i en diskurs med inbakad maktstruktur, utan också går in djupare för att se över problemet och dess möjliga lösningar

5.2.1 Igenkänning

Det tydligaste exemplet på att diskursen är erkänd som går att ses igenom Dagens Nyheters rapportering under 2014 är det faktum att de hade en artikelserie med namnet ”Klyftan mellan stad och landsbygd” (Gustavsson, 2014; Lenas, 2014b; Lenas, 2014a; Nordström, 2014b; Nordström, 2014a; Nordström, 2014c). En del av dessa artiklar har delvis, som jag visat tidigare, bekräftat storstadskursen Dock är det faktum att en artikelserie med det här namnet, och som väljer att gå in och se på frågan, ett igenkännande i sig självt. Denna valde att se över olika aspekter som artikelförfattarna ansåg bidrog till en ökad klyfta mellan stad och landsbygd, alternativt symptom på detta. Det kan ses som ett tecken på att den maktrelation som storstadskursen är en del av blir igenkänd för vad den är, och problematiserad. En intressant aspekt som kom upp medan jag skrivit denna uppsats är att en del av det som skrivs i just denna artikelserie reflekterar över en del av de trender som jag identifierat i Dagens Nyheter under året de gavs ut. Här kommer ett exempel.

Bilden av landsbygden som mörk och döende tas upp och problematiseras av Lenas (2014b). I artikeln försöker artikelförfattaren även göra en förklaring till varför bilden kan ha uppkommit, något som kan ses i följande citat.

”Vi har en skräck för landsbygden i dag. Det finns en hel genre med böcker och filmer som handlar om hur otäckt det är på landsbygden, att alla är inavlade och obildade tölpar, och att om man åker ut dit kommer galningar i skogen. Det är ett popkulturellt perspektiv som kanske ursprungligen härstammar från en skev medierapportering, säger Lars Wildeberg” (Lenas, 2014b)

Samma artikel fortsätter även att problematisera klyftan och pekar ut hur den ur ett statsperspektiv kan tyckas osynlig:

”Jag tycker att det är som att landsbygden inte riktigt finns. Den är så långt borta att man utifrån ett statsperspektiv inte ser vad som händer där över huvud taget.” (Kristina Mattson i Lenas, 2014b)

Citatet ovan blir därmed ett direkt igenkännande av storstadskursen.

I ett antal andra fall beskrivs relationen mellan stad och landsbygd som en ”klyfta” alternativt används andra metaforer som tyder på ett ansträngt, utmanande förhållande (Bojs, 2014; Bratt, 2014; Dagens Nyheter, 2014b; Dagens Nyheter, 2014a; Ekman, 2014; Kronbrink, 2014; Persson, 2014). Detta skulle kunna tolkas som en igenkänning inte av storstadskursen i sig, men av något som skulle kunna ses som en av dess effekter.

Ett annat exempel på när storstadskursen har fått uppmärksamhet i artikelserien är i följande citat:

”Enligt Eva Kjellander Hellqvist skapar det tydliga storstadsfokus som finns inom populärkulturen ett utanförskap på landsorten som i sin tur genererar en gemenskap. Att stötta lokala band blir en upprorshandling i det lilla” (Nordström, 2014a)

Det storstadsfokus inom populärkulturen som de talar om i denna artikel kan antas hänga med den större storstadskursen som denna uppsats fokuserar på.

Dessa direkta och indirekta igenkännanden av storstadskursen och den maktrelation som är knuten till den är en faktor som försvagar diskursen, genom att ge ett annat perspektiv och därmed utmana den.

5.2.2 *Aktioner och ifrågasättande*

Förutom igenkänning så finns det två former till av motstånd mot storstadskursen som är värda att ta upp här; direkta aktioner som rapporterats mot en utveckling som diskursen speglar, och mot diskursen själv. Ett tydligt, om än litet exempel kommer ifrån en liten notis från den tidiga hösten 2014:

”Landsbygden – nu på instagram. Svensk landsbygd – hur ser den ut?”
”Verket ger sig ut på sociala medier för att lyfta fram variationer av landsbygder i Sverige och ta del av människors egna vardagsbilder” (TT, 2014b)

I denna notis så visas att Jordbruksverket, som stod bakom initiativet, har försökt att bredda den bild av den svenska landsbygden som existerar. För vem det görs specificeras inte, och mycket möjligt är att tanken är att visa den stora variation av landsbygder som finns inom landet för både storstadsbor och landsbygdsbor. Det som det tyder på är dock att det finns en bild närvarande hos hela eller delar av befolkningen som

behöver diversifieras. Det blir på det viset en aktion som tydligt arbetar mot det stereotypiserande som är en del av storstadskursen, om än inte något som nödvändigtvis ruckar på maktstrukturerna där i. Ytterligare några exempel på artiklar som rapporterar om motstånd mot kursen går att finna (Dagens Nyheter, 2014c; Nordström, 2014c).

Det andra exemplet på motstånd som är värt att ta upp är direkt ifrågasättande av kursen, och de artiklar som argumenterar för en annan väg framåt. I vissa fall ser vi hur artikelförfattare direkt talar om vad som kan göras för att förhindra att denna problematiska relation, som storstadskursen är en del av, ska bli värre. Ett exempel på detta:

”Hur undgår vi att avståndet och därmed misstron växer mellan stad och landsbygd, mellan innerstad och förorter, mellan höginkomsttagare och låginkomsttagare? Hur överbyggs den växande klyftan mellan å ena sidan dem som upplever sig ha tillgång till kultur, politik och bildning och å andra sidan dem som av andra och sig själv betraktas som utanför, som förlorare i globaliseringens och urbaniseringens tidevarv?” (Dagens Nyheter, 2014b)

Även små kommentarer som visar till en annan inställning än den som storstadskursen förespråkar kan ses som en del av detta motstånd. Ett exempel på detta kan vara så enkelt som dessa citat:

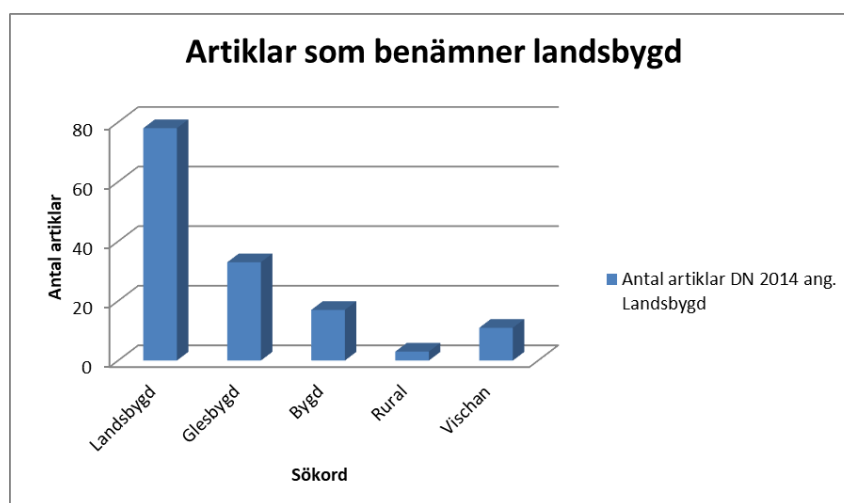
”Vi behöver en rik och levande landsbygd” (Thulin, 2014)

”Retoriskt grepp: Berättelsen om hur Nyåkers pepparkakor exporteras från Bjurholm via Göteborg till USA skulle visa att stad och landsbygd behöver varandra” (Rosén, 2014)

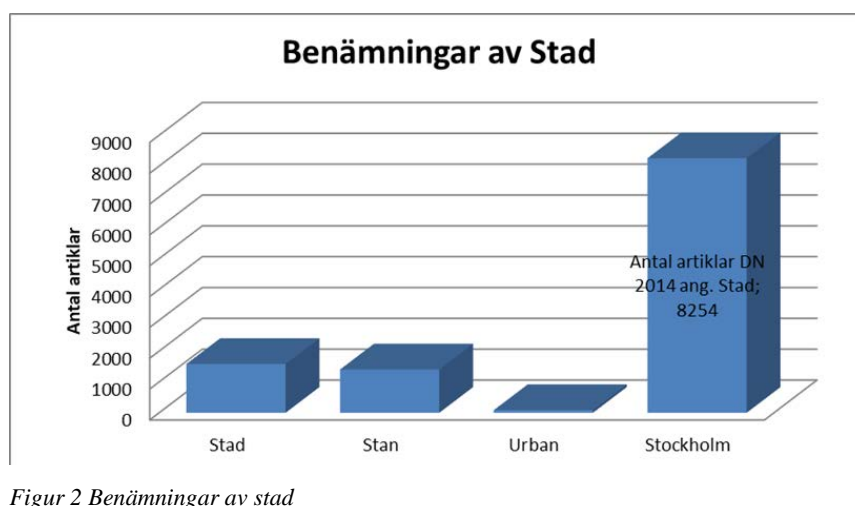
I dessa citat så poängteras värdet av landsbygden, och citaten försöker visa att det finns ett behov av landsbygden, och att konsekvenserna av den nuvarande situationen där landsbygden blir för åsidosatt, på olika vis, är negativa för samhället i stort.

6 Ett kvantitativt perspektiv

Under tiden jag gjorde den här studien hade jag som mål att komplettera den med en kvantitativ studie av artikelantal och placering av artiklar som nämner stad och landsbygd i tidningen under året 2014. Dock blev detta snabbt en komplicerad affär som fick läggas bitvis åt sidan till förmån för min kvalitativa studie. För läsarna av denna uppsats kan det dock vara intressant att se de preliminära svar jag fick, som möjligtvis kan ge inspiration till vidare studier på hur den svenska landsbygden representeras i våra nationella medier. Diagram 2 och 3 visar hur mycket det skrevs om stad och landsbygd, samt några av ordens vanligare synonymer.

Figur 1 Benämning av landsbygd

Figur 2 Benämningar av stad

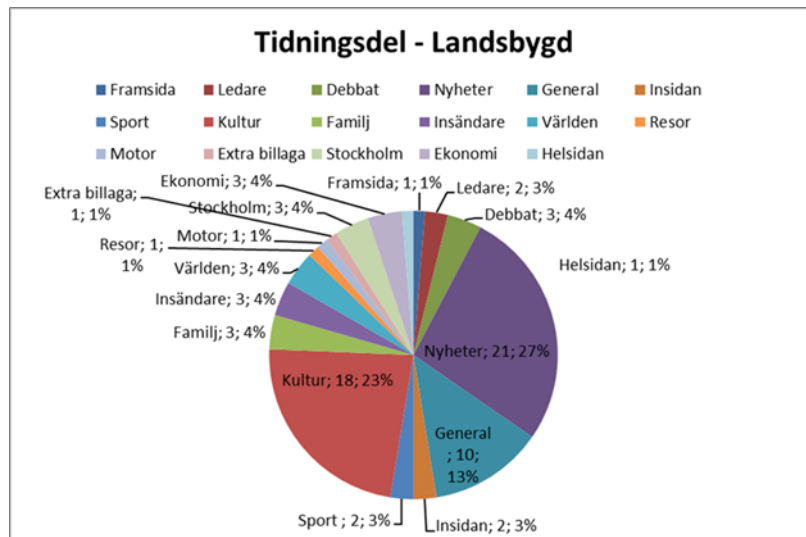
Den första trenden som går att se angående landsbygden i storstadsmedier är dess relativa frånvaro. I relation till vad som skrivits om staden så är det mindre än en tjugondel så mycket som skrivits om landsbygden (se figur 1 och 2). Självklart finns det många variabler som kan spela in till varför det ser ut så här. Antalet läsare i storstadsregionerna i jämförelse med läsare på landsbygden (65% av DN:s läsare bor i Stockholmsområdet Orvesto 2014), antalet människor som bor i städerna gentemot på landsbygden (85% av Sveriges befolkning är folkbokförda i tätorter SCB 2015-03-03) skulle kunna vara några sådana variabler. Varför situationen ser ut som den gör, med alla dessa variabler, är därmed mycket svårt att bedöma och det kan inte enkelt sägas att det är på grund av en diskurs som sätter "stad" före "land". Det som dock kan sägas är vilken effekt detta får på bilden av landsbygden.

För om tidningen existerar som en reflektion av vår världsbild likväl som (åter)skapare av denna så betyder en avsaknad av landsbygden där troligen också, en avsaknad av landsbygd i denna världsbild. Det (åter)skapar intrycket av att ingenting händer på eller med landsbygden, att de nyhetsvärdiga händelserna och platserna existerar i en storstads-kontext.

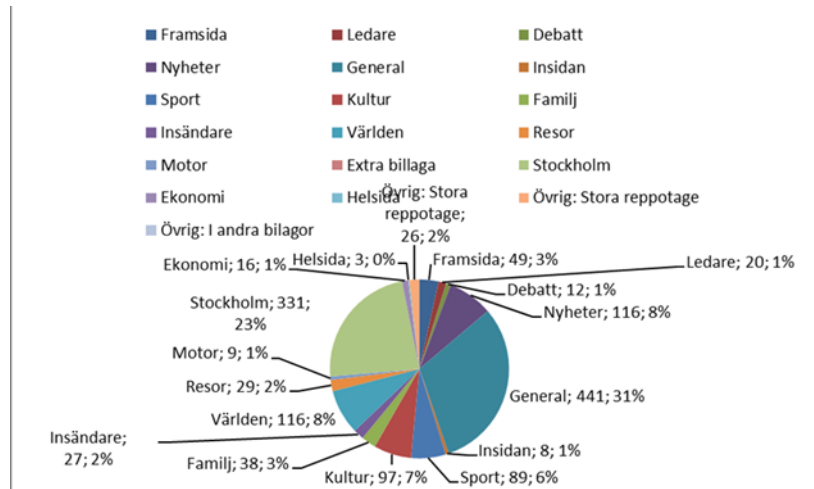
Var det skrivs om landsbygd i jämförelse med staden är någorlunda lika procentuellt, något som kommer naturligt på grund av tidningens upplägg. Det skulle vara ologiskt för någondera av begreppen att ha majoriteten av sina benämningar på framsidan eller i ledaren, de principiellt sett viktigaste delarna av tidningen. Det går dock att utläsa några distinkta skillnader som jag anser är relevanta för den fortsatta diskussionen.

Skillnaden i representationen, procentuellt, i kulturdelen understryker tanken om att landsbygden, som presenterat av DN, existerar mer i fiktionen än i verkligheten. Om det hade skrivits om staden i liknande utsträckning procentuellt, i kulturdelen hade det funnits större utrymme att ifrågasätta den analysen.

Diagrammen visar dock till den fortsatta trenden i benämningsfrekvens. Benämningsfrekvensen på DN:s framsida blir nästan 1:50.

Figur 3 Benämningssplats landsbygd

Figur 4 Benämningssplats stad

7 Utvecklingen sedan 2014

Under de år som har gått sedan 2014 så tycker jag mig ha sett ökat uppmärksammande av landsbygden och klyftan mellan den och staden. Jag tror, precis som en del av de som skrev under 2014 ibland uppmärksammade, att den politiska utvecklingen både i Sverige och i övriga västvärlden har bidragit med att öppna ögon om den problematik som kommer med ökade klyftor. Det fenomen av valresultat som förvånat de som gjort prognoser för dem har fortsatt. Det har resulterat i en större lyfta riktad mot en del av de problem som kommer med att endast se staden som det normala. Det att vi kan se en utveckling där mer fokus riktas mot dessa frågor gällande klyftan mellan stad och land är positivt, då det kan utveckla ett fortsatt motstånd mot storstadskursen. Jag skulle dock uppmuntra den som läser detta att tänka tillbaka på jämförelsen jag gjorde med den feministiska rörelsen tidigare i denna uppsats. Precis som vi har sett hur större uppmärksamhet mot feminismens frågor har lett till stora samhällsförändringar under årens lopp så är det nog ytterligt få som skulle påstå att vi har brutit oss ur det patriarkala systemet eller att kvinnan har slutat vara det ”andra” könet, som de Beauvoir (2012) så tjugigt uttryckte det. På samma vis så tror jag att de positiva trender av motstånd mot storstadskursen som har kunnat ses ska uppfattas inte som segrar, utan som steg på vägen. Att förändra en världsbild och bryta en maktordning, tar sin tid.

Om det har blivit några övergripande förändringar i bildskapandet av landsbygden eller den kvantitativa mängd som har skrivits om den kan jag inte uttala mig om.

8 Slutord

Genom att ha gått igenom allt material från Dagens Nyheter som nämner landsbygd så kan vi visa till ett antal konkreta resultat. Först, att stad och landsbygd används i motsats mot varandra på ett vis som poängterar deras olikheter. För det andra att den bild av landsbygden som förmedlas till läsarna i mångt och mycket är mörk, en bild av döende platser där människor lever sämre liv, på många sätt, än de som bor i städerna. Det går också att se hur staden går att urskilja som det som ses som normalt, och landsbygden något annorlunda som till stor del definieras av skillnaderna från staden.

Motståndet mot storstadskursen finns också att urskilja i materialet från 2014, och har sedan dess fortsatt att synas i riksmidierna. Detta ger hopp om att en förändring är på väg, även om det kan komma att ta tid.

Jag har valt att begränsa denna uppsats till att endast se hur artiklar i Dagens Nyheter kan tolkas med hjälp av begreppet storstadskurs. Det skulle dock vara intressant att se vad en vidare analys med hjälp av den Relationell-Dialektala ingången till kritisk diskursanalys skulle visa. Hur påverkar de typer av presentationer av platser som jag i denna uppsats pekat ut människor och system? Jag hittade i min undersökning en rapport som var i närheten av detta ämne, Rojas och Nordström (2011). Denna hade som fokus att se hur unga upplevde att medier representerade deras levnadsorter. Det skulle vara intressant att se en liknande studie om hur riksmidierna i Sverige idag presenterar olika platser och vilken social påverkan detta har.

Referenser

- Beauvoir, S.d. (2012). *Det andra könet* Stockholm: Nordsteds.
- Bergström, G. & Boréus, K. (2012). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur.
- Cloke, P. (2006). Conceptualizing rurality. In: Cloke, P., Marsden, T. & Mooney, P.H. (eds) *Handbook of Rural Studies*. London: Sage Publications.
- Dagens Nyheter DN: s Publicistiska Uppdrag. Available at: <http://info.dn.se/info/om-oss/dns-publicistiska-uppdrag/> [2015-04-12].
- Eriksson, M. (2011). Övergivna platser och kreativa platser. *Geografiska Notiser*, 2011:2, pp. 61–67.
- Eurostat *Methodology*. Available at: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/rural-development/methodology> [2019-02-01].
- Fairclough, N. (1995). *Critical Discourse Analysis*. Boston: Addison Wesley.
- Fairclough, N. (2001). *Language and Power*. Essex: Pearson Education Unlimited.
- Fairclough, N. (2009). A Dialectal-Relational Approach to Critical Discourse Analysis in Social Research. In: Michael, W.R.M. (ed. *Methods of Critical Discourse Analysis*. London: Sage.
- Foucault, M. (2002). *Sexualitetens historia*1 Viljan att veta). Göteborg: Bokförlaget Diados AB.
- Jordbruksverket *Så här definierar vi landsbygd*. Available at: <http://www.jordbruksverket.se/etjanster/etjanster/etjansterforutvecklingavlandsbygden/alltomlandet/sahardefinierarvilandsbygd.4.362991bd13f31cadcc256b.html> [2019-02-01].
- Jørgensen, M. & Phillips, L. (2010). *Discourse Analysis as Theory and Method*. Los Angeles: Sage Publications.
- Kärrbäck, A. (2014). *Diskursiva hierarkier i den regionala utvecklingen. En diskursanalys av maktordningen mellan stad och landsbygd i sex svenska regionala utvecklingsstrategier*. Diss. Stockholm: Stockholms Universitet
- Larsson, A. & Jalaka, A. (2008). *Jämställdhet nästa! samhällsplanering ur ett genusperspektiv*. Stockholm: SNS Förlag.
- Lindgren, S.-Å. (2007). Foucault. In: Månsson, P. (ed. *Moderna samhällsteorier, Traditioner, riktningar, teoretiker*. Stockholm: Norstedts akademiska förlag.
- Nationalencyklopedin *Sökord: Dagens Nyheter*. Available at: <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/dagens-nyheter> [2015-05-26].
- ORVESTO (2014). *Orvesto konsument 2014 Helår*. Stockholm.
- Popitz, H. (2017). Social Norms. *Genocide Studies and Prevention*, 11(2), pp. 3-12.
- Richardsson, J.E. (2007). *Analysing Newspapers: An Approach from Critical Discourse Analysis*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

- Rojas, C. & Nordström, S.K. (2011). *Enade mot mediebilden - Ett exempel på hur landsbygd och miljonprogram kan skapa utvecklingskraft*. (Miklo).
- Rose, G. (1993). *Feminism and Geography: The Limits of Geographical Knowledge*. Oxford: Polity Press.
- Rönblom, M. (2014). *Ett urbant tolkningsföreträde? En studie av hur landsbygd skapas i nationell policy*. Umeå: Umeå Universitet.
- Short, B. (2006). Idyllic Ruralities. In: Cloke, P., Marsden, T. & Mooney, P.H. (eds) *Handbook of Rural Studies*. London: Sage Publications
- Svenska Akademien (2006). Urban. *Svenska Akademiens Ordlista*. Stockholm: Norstedts förlag i samarbete med Svenska Akademien, p. 1037.
- Svensson, L. (2006). Här får du inte vara med om du inte flyttar härifrån: Om ungdom och regional utveckling. *Locus*, 3(1), pp. 22–35.
- Tabloid *Våra tidningspartners*. Available at: <http://www.tabloid.se/page.php?content=Vara-tidningspartners> [2019-01-12].
- Westholm, E. (2008). Vad menas egentligen med landsbygd? In: Johansson, B. (ed. *Ska hela Sverige leva?* Stockholm: Formas Fokuserar.
- Westholm, E. & Waldenström, C. (2008). *Kunskap om landsbygden: Dags för en ny agenda2008*: Institutet för Framtidsstudier;
- Wodak, R. & Meyer, M. (2009). Critical Discourse Analysis: History, Agenda, Theory and Methodology. In: Wodak, R. & Meyer, M. (eds) *Methods of Critical Discourse Analysis*. London: Sage.
- Woods, M. (2011). *Rural*. New York: Routledge.

Refererade artiklar från Dagens Nyheter

- Ahlström, K. (2014a). Filmfiguren söker sig själv längs vägarna. *Dagens Nyheter*, 20/6–2014.
- Ahlström, K. (2014b). Jakten på det äkta Södermalm. *Dagens Nyheter*, 28/9–2014.
- Blohm, P. (2014). Pelle Blohm: Det börjar gnissla på landsbygden – Fotboll. Allsvenskan. *Dagens Nyheter*, 28/5–2014.
- Bojs, K. (2014). Karin Bojs: Varg, lo, björn och järv tillbaka i Europa. *Dagens Nyheter*, 28/12–2014.
- Bratt, A. (2014). Barnens viktkurva pekar nedåt. *Dagens Nyheter*, 8/7–2014.
- Dagens Nyheter (2014a). 5 bästa enligt DN kultur. *Dagens Nyheter*, 22/12–2014.
- Dagens Nyheter (2014b). Gemenskap är inte allt. *Dagens Nyheter*, 22/12–2014.
- Dagens Nyheter (2014c). Landsbygd i förfall blir glas. *Dagens Nyheter*, 1/12–2014.
- Eklund, J. (2014). Wikman lyser upp den dunkla historien – Jan Eklund. *Dagens Nyheter*, 29/11–2014.
- Ekman, K.E. (2014). Fascismen och kapitalismen sitter i samma båt. *Dagens Nyheter*, 28/10–2014.
- Gustavsson, M. (2014). Samiska konstnärer tar strid mot ny gruva – Klyftan mellan stad och landsbygd. *Dagens Nyheter*, 23/6–2014.
- Hallberg, A. (2014). När den vitala litteraturen drog från stan – Spaning. Anna Hallberg om en ny trend i bokvärlden. *Dagens Nyheter*, 18/10–2014.
- Högström, J. (2014). Tidholm fångar existensen i en centerpartistisk utopi. *Dagens Nyheter*, 30/1–2014.
- Kronbrink, H. (2014). DN:s Hans Kronbrink guidar i dagens utbud. *Dagens Nyheter*, 8/9–2014.
- Kärrman, J. (2014a). MP kan backa om högre bensinskatt. *Dagens Nyheter*, 23/11–2014.
- Kärrman, J. (2014b). Trots kritiken – Löf vill gå vidare med omstridd reform. *Dagens Nyheter*, 17/12–2014.
- Lenas, S. (2014a). Staden – en parasit eller räddningen? Klyftan mellan stad och landsbygd. Del 4. *Dagens Nyheter*, 3/7–2014.
- Lenas, S. (2014b). Storstadsdominans förvränger bilden av landsbygden. *Dagens Nyheter*, 19/6–2014.
- Nordström, A. (2014a). Digital teknik sätter Sveriges musiksmak på kartan. *Dagens Nyheter*, 14/7–2014.
- Nordström, A. (2014b). Kulturbristen på landet vidgar klyftan. *Dagens Nyheter*, 20/6–2014.
- Nordström, A. (2014c). Pride sprider sig runt om i landet. *Dagens Nyheter*, 28/7–2014.
- Olsson, L. (2014). Trygg i det otäckta. Det finns kärlek i Ajvide Lindqvists rysare. *Dagens Nyheter*, 17/9–2014.

- Persson, A. (2014). Gertrud Hellbrand. ”Jag vill göra poesi av betäckningar”. *Dagens Nyheter*, 12/4-2014.
- Rosén, H. (2014). ”Öppna era hjärtan för dem som flyr”. *Dagens Nyheter*, 17/8-2014.
- Ruin, H. (2014). Idag ser människan livet bara som tid som ska administreras – Modernitetssturider. Hans Ruin om Hartmut Rosas essäer. *Dagens Nyheter*, 11/11-2014.
- Spängs, T. (2014). En miljon bankkunder slantar upp med app – Swish. *Dagens Nyheter*, 7/4-2014.
- Stenberg, E. (2014a). Ewa Stenberg: Löf tar hjälp av hundraåringen. *Dagens Nyheter*, 1/2-2014.
- Stenberg, E. (2014b). Ewa Stenberg: Nu kliver partierna ut i det okända. *Dagens Nyheter*, 5/12-2014.
- Sundström, A. (2014). Efter protesterna: 1500 färre bostäder – Lidingö. *Dagens Nyheter*, 7/5-2014.
- Svensson, A. (2014). Årets nya ord präglas av politiken. *Dagens Nyheter*, 28/12-2014.
- Thulin, C.-G. (2014). ”Så kan lantbruket fås att acceptera fler vilda djur” – Utvecklingen av landsbygden. *Dagens Nyheter*, 29/3-2014.
- TT (2014a). Falun ett ”Minisverige”. *Dagens Nyheter*, 30/5-2014.
- TT (2014b). Landsbygden – nu på Instagram. *Dagens Nyheter*, 25/8-2014.
- Utterström, A. (2014). Hem med plats för en stor familj. *Dagens Nyheter*, 11/4-2014.
- Åkesson, J. (2014). Religionsbyten hennes kall - Spår trender i realådorna. *Dagens Nyheter*, 3/1-2014.